

Naturskyddsföreningen

Södertälje – Nykvarn

Till
Nykvarns kommun
Samhällsbyggnadsavdelningen
155 80 Nykvarn
E-post: kommun@nykvarn.se

YTTRANDE. Samråd Detaljplan för Hökmossen 1b (Älgbostad), Hökmossen 1:11 m.fl. (KS/2015:437)

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn önskar lämna följande synpunkter på förslaget till Detaljplan för Hökmossen 1b (Älgbostad), Hökmossen 1:11 m.fl. (KS/2015:437).

Naturvärden

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn vill poängtera att exploateringsområdet i sin helhet ligger i Bornsjökilens värdekärna och att ny bebyggelse samt nya anläggningar och verksamheter som påverkar en värdekärna ska undvikas (RUFSS 2010). Dessutom innebär exploateringen att grönkilens samband runt sjön Yngern kraftigt försämras. Området som detaljplanen omfattar berörs också av ett Riksintresse för naturvård; sjön Yngern. Ett av huvudargumenten för klassningen (NRO01032) är sjöns så gott som helt obebyggda strandlinje och höga vattenkvalitet.

I dagsläget finns mycket begränsad tätortsbebyggelse runt sjön, och bebyggelsen bör av flera skäl inte utökas, då det bl.a. skulle negativt påverka den fria rörligheten för klövdjur/faunan och introducera barriärer också för floran. Den långsiktiga sammanlagda effekten av flera mindre exploateringar är det största hotet mot de regionala grönstrukturerna. Skyddet för de gröna värdekärnorna behöver stärkas. Yngernområdet utgör med sina ekosystemtjänster en ovärderlig resurs för Nykvarnsborna.

Det är klarlagt att den föreslagna bebyggelsen minskar de möjliga spridningsvägarna för växter och djur. Naturvärdesinventering och naturvärdesbedömning är inte gjord, men bör enligt samrådshandlingarnas MKB genomföras som underlag för bedömning av konsekvenserna för växt- och djurliv. Jordbruksmarkens långsiktiga värden, till exempel ur ett försörjnings- och ekosystemtjänstperspektiv i tätortsnära områden är en relevant miljöaspekt. Marken i planområdets norra del längs Karlslundsvägen brukas inte idag, men är t.ex. viktig för biologisk mångfald och som livsmiljö för pollinerare (se MKB:n). Detaljplanen sägs utveckla skogsdungar, ängsmark och gröna stråk inom och genom planområdet. Så är det nog, eftersom detaljplanen innebär en uppräckning när det gäller områdets skötsel. Vi bejakar att området får en skötselplan.

Kommunens grönstrukturplan (antagen av KF 2011-05-12) kommenterar tätortens tillväxt, bland annat med avseende på utvecklingen av Älgbostad (sid 54). Grönstrukturplanen framhåller att spridningsvägarna för flora och fauna ska beaktas, och att tillgänglighet till området ges genom att hålla det öppet med slätter. Vidare nämns att kulturväxter och ädellövträd sparas och att åkerholmarna behandlas med stor försiktighet. Grönstrukturplanen framhåller vikten av att planeringen för området inte påverkar sjön Yngerns miljö kvalitetsnormer negativt. MKB:n refererar till grönstrukturplanens kommentarer.

Kommunens Vattenplan (antagen av KF 2017-03-09) nämner att ”Syftet med begreppet ekosystemtjänster är att synliggöra naturen och få oss att värna om de värden som miljön ger oss. Regeringen har slagit fast att senast 2018 ska betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i samhällets beslutsprocesser där så är relevant och skäligt.” (sid 53). Sjön Yngern är mycket känslig för föroreningar (lång teoretisk omsättningstid, cirka 10,4 år) och miljö kvalitetsnormer gäller för sjön (MKB:n sid 4). Enligt

kommunens Vattenplan finns risk att ”God ekologisk status” inte uppnås för Yngern år 2021. Kommunen har ett ansvar för att den nuvarande klassningen ”God ekologisk status” behålls. Sjön är också angiven som en potentiell reservvattentäkt för Stockholmsregionen, varför utökad bebyggelse och trafik vid dess stränder ska undvikas.

En hållbar förvaltning av mark och vatten kräver omsorg och prioriteringar. Områden som är speciellt värdefulla för främjandet av en mångfald av arter och natur och som samtidigt har ett stort värde som rekreationsområden bör inte bebyggas även om man, som i fallet Älgbostad, avser att bygga ett tilltalande bostadsområde. Området är centrumnära och därmed lättillgängligt. Det kan därför i stället få fortsätta att fylla många människors behov av återhämtning och rekreation, och det kan dessutom användas för naturpedagogisk verksamhet.

Det kan även påpekas att Nykvarns kommun har ett bostadsförsörjningsprogram, som inte påvisar något behov av att bebygga Älgbostad.

Trafik

Trafikfrågorna har en avgörande betydelse för en hållbar samhällsutveckling med sikte på ett fossilfritt samhälle. Kommunen saknar en trafikplan. Trafiken till det föreslagna exploateringsområdet kan inte försörjas med nuvarande vägnät. En bilväg mellan Hökmossen och Sandtorp bör enl. MKB:n för ÖP 2014 utgå ur planerna, då vägen kommer att fragmentera ett idag obrutet område. Tanken på en eventuell vägförbindelse mellan Hökmossen och Ladvreta/Brokvarn har i samma MKB strukits p.g.a. påverkan på sumpskog, fragmentering av naturområden och barriäreffekter.

Trafikmätningen vid punkt 6 på fig. 2 i den presenterade Trafikbulerutredningen uppger en teoretisk trafikmängd förbi Turingeskolan på 2700 fordon/årsdygn år 2040. I beräkningen är inte hänsyn tagen till en bostadsutveckling inkluderande detaljplanerna för Hökmossen 1a, 1b, 2a, och 2b. Trafikmängden förbi Turingeskolan skulle, om dessa områden inkluderas, kunna förväntas öka med omkring 75 % till år 2040 (samma beräkningsmodell).

Konklusion

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn avstyrker alltså bostadsbebyggelse i ”Hökmossen 1b (Älgbostad), Hökmossen 1:11 m.fl.” med hänvisning till negativa effekter på den Regionala Grönstrukturen, den Gröna värdekärnan, Riksintresset för naturvård och möjligheterna att ianspråkta sjön som reservvattentäkt. Något behov av bostäder på Älgbostad finns inte heller att döma av kommunens bostadsförsörjningsprogram (2017). Områdets betydelse för rekreation och upprätthållande av livsmiljöer och biologisk mångfald är ett starkt motiv för att bevara och sköta området för kommande generationer. Vi anser att kommunen i sin grönstrukturplan lyfter fram värdefulla tankar för en utveckling av området. Vi ser också att MKB:ns skrivning om ekosystemtjänster belyser vikten av långsiktighet för en hållbar samhällsutveckling. Kommunen tycks överlåta åt framtiden att lösa trafiksituationen. En övergripande trafikplan saknas för trafiksäkra, effektiva och miljövänliga transporter i kommunen som helhet.

Nykvarn, 15:e januari 2018

Pehr Lind

Ordförande

Remissansvarig Nykvarns kommun
Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn
Källan, Källsvik 10, 155 94 Nykvarn
Tel 070-6441256
pehr.lind@abc.se